

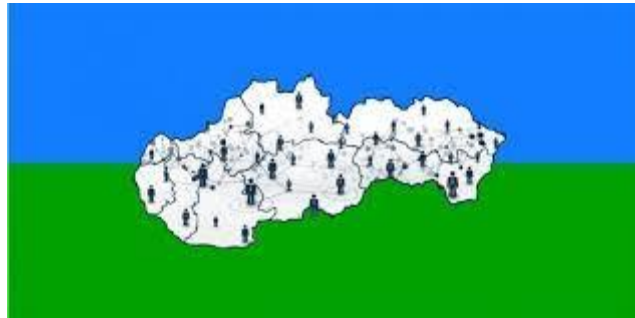

Rozvojový plán obce Hrušov

2024 - 2030

v rámci Národného projektu Rozvojové tímy I. podporeného Európskym sociálnym fondom+

Verzia 1.0

Obsah rozvojového plánu obce

1 Úvod	1 str.
1.2 Prezentácia obce a jej základné údaje	2 str.
1.3 História obce	2 str.
1.4 Prírodné pomery	3 str.
1.5 Kvalita životného prostredia	3 str.
1.6 Ochrana ovzdušia	3 str.
1.7 Odpadové hospodárstvo	3 str.
1.8 Obyvateľstvo – demografická štruktúra (pohlavie, národnosť)	4 str.
1.9 Služby	4 str.
1.10 Zamestnanosť	5 str.
2 Zapojenie verejnosti do prípravy RPO prostredníctvom komunitných fór a fokusových skupín	5 str.
3 Analytická časť	8 str.
Analýza súčasného stavu	8 str.
SWOT analýzy	10 str.
4 Strategická časť	14 str.
Vízia, ciele a priority	14 str.
5 Programová časť	15 str.
Opatrenia a plánované projekty	15 str.
6 Realizačná časť	17 str.
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO	17 str.
Finančný plán	19 str.
7 Monitorovanie a hodnotenie	20 str.
Monitorovanie a hodnotenie	20 str.
8 Záver	21 str.
Zoznam literatúry a použitých skratiek	22 str.

1 Úvod

Obec Hrušov je otvorená všetkým výzvam a príležitostiam, ktoré prispievajú k rozvoju našej spoločnosti a skvalitneniu životnej úrovne našich občanov.

Obec aktívne pracuje na zlepšení všetkých oblastí života. Okrem zabezpečenia technickej a rozvoja občianskej vybavenosti je obec tiež zapojená do Národného projektu Rozvojové tímy I (ďalej NP RT I), a to s účinnosťou od 1. decembra 2023. Cieľom projektu je zabezpečiť vzájomnú previazanosť tzv. mäkkých aktivít v oblasti vzdelávania, bývania, zamestnanosti a protirómskeho rasizmu s tzv. tvrdými aktivitami, zameranými na nevyhnutné infraštruktúrne opatrenia a investície potrebné na zlepšenie životnej úrovne celej obce (napr. výstavba a rekonštrukcia vodovodov, dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry v obci a. p.) K povinným členom Rozvojového tímu (ďalej RT), ktorí okrem kvalifikačných predpokladov musia spĺňať aj podmienku bezúhonnosti, patria: Rozvojový pracovník plánovania, Sociálny pracovník, Rozvojový pracovník pre pracovné poradenstvo, Rozvojový pracovník pre mládež, Rozvojový pracovník pre bývanie, Nenementorka a Nene.

RT sa podieľa na príprave a vyhotovení Rozvojového plánu obce (ďalej ROP), ktorý je komplexným a strategickým dokumentom identifikujúcim potreby obce, stanovuje ciele a stratégie na zlepšenie životných podmienok obyvateľov a rozvoj obce ako celku. Tvorbe tohto dokumentu predchádzalo mapovanie, z ktorého vzišli demografické údaje o počte obyvateľov, údaje v oblasti vzdelania, bývania a zamestnania.

RPO vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov na území, formuluje ich predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami na jej zabezpečenie. Konceptne a systémovo analyzuje súčasnosť a určuje budúcnosť rozvoja spolu s plánovanými investičnými projektmi a finančným plánom na ich zabezpečenie. Súčasťou rozvojového plánu obce je aj akčný plán. Veríme, že dokument prispeje k naplneniu strategických cieľov obce Hrušov, a že bude plnohodnotným dokumentom k činnostiam, ktoré prispievajú k rozvoju našej obce.

Spracovala: Mgr. Monika Burisová a zamestnanci RT

1.2 Prezentácia obce a jej základné údaje

Tabuľka č.1: Prezentácia obce

Názov:	Rozvojový plán obce Hrušov na 2024 – 2030
Územné vymedzenie:	obec Hrušov
Územný plán obce:	Nie
Prvá písomná zmienka:	1285
Dátum schválenia RPO:	11.07.2024
Dátum platnosti:	od 11.07.2024 do 30.09.2030
Publikovaný verejne:	22.08.2024
Vypracoval:	Mgr. Monika Burisová a zamestnanci Rozvojového tímu

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

Tabuľka č.2: Základné údaje obce

Samosprávny kraj:	Banskobystrický
Okres:	Veľký Krtíš
Región:	Hont
Nadmorská výška stredu obce:	349 m.n.m
Rozloha katastra:	23,31 km ²
Počet obyvateľov:	815
Samosprávny kraj:	Banskobystrický
Starosta obce:	Ing. Mária Augustínová

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

1.3 História obce

Prvé písomné zmienky o osídlení obce Hrušov pochádzajú z konca 13. storočia, z roku 1272, čo však nevyklučuje, že obec bola osídlená už skôr. Obec patrila k majetkom starého slovanského rodu Hont – Poznanovcov. V roku 1312 prešla obec z ich vlastníctva do vlastníctva rodu Dobakovcov, no len nakrátko, pretože roku 1342 im ju odňal kráľ. V rokoch 1388, 1482 a 1496 sa spomína obec už ako majetok šľachticov z Balogu. V období tureckých vojen v 16. a 17. storočí bola obec poplatná Turkom. Z hľadiska majetkovej

dražby patril Hrušov k majetkom panstva v Bzovíku. Obec si počas niekoľkých storočí vývoja zachovala čistý slovenský ráz aj napriek silným maďarizačným snahám začiatkom 20. storočia. V rokoch 1905 – 1938 bola obec začlenená do obvodu notariátu so sídlom vo Vinici, kde malo prevahu obyvateľstvo maďarskej národnosti. Od roku 1869 patrila obec pod slúžnovské úrady v Bzovíku, v Balogu nad Ipľom, vo Veľkej Čalomiji, od roku 1905 pod Vinicu. Po zrušení slúžnovských okresov v roku 1922 bol Hrušov začlenený do okresu Krupina, v roku 1949 do okresu Šahy. Po územnej reorganizácii v rokoch 1960 – 1968 do okresu Zvolen a od roku 1968 k územiu okresu Veľký Krtíš.

1.4 Prírodné pomery

Obec Hrušov sa nachádza na južných svahoch Krupinskej planiny, v západnej časti okresu Veľký Krtíš. Obec predstavuje zlomovú obec medzi slovensky a maďarsky „hovoriacimi dedinami“ v tejto časti okresu. Nadmorská výška v strede obce je 380 m n. m. a v chotári 200–524 m n. m. Vzdialenosť od okresného mesta Veľký Krtíš je 31 km.

1.5 Kvalita životného prostredia

Kvalita životného prostredia je kľúčová pre existenciu ľudstva. Európska únia sa sústreďuje na elimináciu negatívnych vplyvov na životné prostredie a nápravu minulých škôd. Šiesty environmentálny akčný program s názvom Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba vymedzuje ciele ako zmena klímy, ochrana prírody, zdravie a správne využívanie zdrojov. Obce sú kľúčovým prvkom v napĺňaní týchto cieľov.

1.6 Ochrana ovzdušia

Zákon č. 478/2002 Z. z. zohľadňuje dôležitosť ochrany ovzdušia v obci pred znečistením. Vymedzuje znečisťujúce látky, zdroje znečistenia a zodpovednosti jednotlivcov aj firiem. Veľké zdroje znečistenia, s tepelným výkonom 50 MW a viac, ovplyvňujú kvalitu ovzdušia najvýraznejšie. Avšak nielen priemyselné odvetvia, ale aj menšie zdroje prispievajú k celkovému znečisteniu. Nárast automobilovej dopravy tiež zvyšuje záťaž ovzdušia, čím sa stáva jedným z významných zdrojov znečistenia.

1.7 Odpadové hospodárstvo

V obci je systém zberu odpadov prispôbený potrebám obyvateľov a v súlade so Zákonom o odpadoch. Zber odpadov prebieha systémom zberu do vriec, čierne vrecia zmesový komunálny odpad, žlté vrecia plasty, kovy, tetrapaky, sklo - veľkoobjemové

kontajnery rozmiestnené v obci, textil, papier, veľkoobjemový odpad, drobný stavebný odpad, nebezpečný odpad - zberný dvor obce Hrušov. Zber v rámci obce je zabezpečený svojpomocne, s vlastnými zamestnancami, do nádob umiestnených v zbernom dvore. Odkiaľ jeho separovanú časť odváža firma Máriaus Pedersen a zmesový komunálny odpad je vyvážený na skládku na základe zmluvy s firmou Ekoreal. V priebehu posledných rokov sa obci darí motivovať občanov k separácii, ale aj naďalej je potrebné rozširovanie osvetly, aby percento vyseparovaných zložiek bolo vyššie.

1.8 Obyvateľstvo – demografická štruktúra (pohlavie, národnosť)

Tabuľka č.3: Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia, rok 2021

Muži	Ženy	Spolu
406	418	824

Zdroj: SODB 2021

Hrušov eviduje k 31. decembru 2021, 805 obyvateľov, pričom dominuje mužské obyvateľstvo. Dochádza k postupnému poklesu počtu obyvateľov.

Tabuľka č. 4: Štruktúra národnosti obyvateľov obce

Celkový počet obyvateľov obce	Počet Rómov	Podiel Rómov (%)	
SODB 2011	869	15	1,73%
ARK 2013	863	144	16,7%
ARK 2019	832	101-150	11%-20%
SODB 2021	824	5	0,61%

Zdroj: SODB 2011,2021, ARK 2013,2019

Rómovia percentuálne predstavujú na základe SODB 2021 len 0,61 %. Avšak k svojej národnosti sa nepriznali. Obec vlastným prieskumom zistila, že v obci žije 144 Rómov (17,8%).

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

1.9 Služby

V obci je malé zastúpenie drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce značne vplýva na finančné možnosti obce, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov. Všetky podnikateľské subjekty však pôsobia na komerčnej báze (pohostinstvo, potraviny).

1.10 Zamestnanosť obyvateľov obce

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje v podnikoch a službách v susedných obciach, resp. dochádzajú denne za prácou do okresného mesta Veľký Krtíš alebo okolitých miest a obcí: Šahy, Krupina, Zvolen, Vinica. Časť obyvateľstva cestuje za prácou. Obec má k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov prostredníctvom údajov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb pracujúcich v zahraničí.

Zdroj: Program rozvoja obce Hrušov schválený 16.10.2015

2. ZAPOJENIE VEREJNOSTI DO PRÍPRAVY RPO PROSTREDNÍCTVOM KOMUNITNÝCH FÓR A FOKUSOVÝCH SKUPÍN

Pri príprave a spracovaní RPO zohrávala kľúčovú úlohu participácia verejnosti. Verejnosť bola zapojená formou diskusie na 2. Komunitných fórach (ďalej KF), čo zabezpečilo relevantnosť a efektívnosť výsledného dokumentu. Konkrétne kroky zapojenia verejnosti boli nasledovné:

1) Pozvanie a účasť: Obyvatelia obce boli pozvaní na 1.KF, ktoré bolo zorganizované za účelom identifikácie hlavných problémov obce. 1.KF sa konalo v obci dňa 16.2.2024. Na toto fórum boli pozvaní všetci obyvatelia obce, aby sa zabezpečilo, že sa do procesu budú môcť zapojiť ľudia z rôznych spoločenských a vekových skupín. 2.KF sa konalo 16.5.2024. Cieľom 2. KF bolo informovanie občanov o výsledkoch fokusových skupín.

2) Identifikácia problémov: Počas KF obyvatelia diskutovali a identifikovali pálčivé problémy, ktorým obec čelí. Tieto diskusie poskytli cenné informácie o konkrétnych potrebách a záujmoch komunity, čím sa zabezpečilo, že ďalšie kroky budú zamerané na skutočné problémy.

Výber hlavných členov fokusových skupín(ďalej FS)

Po KF boli vybraní hlavní členovia FS podľa oblastí záujmu, ktorí sa zapojili do fokusových skupín. Títo ľudia mali v obci zastúpenie podľa rôznych oblastí, čo zabezpečilo široké spektrum názorov a skúseností. Výber účastníkov bol zameraný na zabezpečenie

reprezentatívnosti rôznych sektorov a skupín v obci.

Fókusové skupiny

Fókusové skupiny sú efektívnym nástrojom na získavanie hĺbkových informácií a pochopenie názorov, potrieb a postojov rôznych skupín ľudí na konkrétne témy. Cieľom je získať kvalitné údaje, ktoré môžu byť použité na rozhodovanie, plánovanie a zlepšovanie rôznych oblastí, ako napríklad vzdelávanie, bývanie, infraštruktúra a sociálne služby. Organizujú sa vo forme riadených diskusií, ktoré moderuje facilitátor. Výsledkom týchto stretnutí je swot analýza za každú prezentovanú oblasť. FS sa konali v obci štyrikrát. 1. FS sa uskutočnila dňa 07.03.2024, kde sa preberali silné a slabé stránky obce, príležitosti a ohrozenia. Prezentovali sa aj ciele a vízie obce na 6 rokov, ktoré budú spracované aj v tomto strategickom dokumente. 2. FS sa realizovala dňa 21.03.2024, kde sa diskutovalo o oblasti zamestnania a protirómskeho rasizmu. Zúčastnení diskutovali o príležitostiach pre obec v oblasti zamestnanosti, ako aj o prípadných ohrozeniach. Leitmotívom pokračujúcej diskusie bola vzdelanosť. 3. FS sa konala 05.04.2024 a jej cieľom bolo prediskutovanie témy vzdelanosti. Podobne ako na predchádzajúcich fókusových stretnutiach sa prítomní vyjadrili k silným a slabým stránkam obce a navrhli aktivity podporujúce príležitosti a ohrozenia v danej oblasti. Posledná, 4. FS v termíne 12.04.2024 sa zaoberala problematikou bývania, kde sa odprezentovali výsledky mapovania RT, identifikovali sa silné a slabé stránky obce a príležitosti a ohrozenia v spomínanej oblasti.

Tvorba SWOT analýzy: Stretnutia FS sa konali s cieľom vytvoriť SWOT analýzu v konkrétnych oblastiach. SWOT analýza sa zameriavala na identifikáciu silných stránok, slabých stránok, príležitostí a hrozieb v nasledovných oblastiach:

Bývanie: Diskusie sa zameriavali na dostupnosť a kvalitu bývania, problémy s infraštruktúrou a možnostiach výstavby nových bytových jednotiek.

Zamestnanie: Analyzovala sa situácia na trhu práce, dostupnosť pracovných miest, problémy spojené s nezamestnanosťou a možnosťami na podporu podnikania a tvorby nových pracovných príležitostí.

Vzdelávanie: Skupiny sa venovali analýze kvality vzdelávacích inštitúcií, prístupnosti vzdelávania pre rôzne vekové skupiny a identifikovali potreby v oblasti vzdelávacích programov a iniciatív.

Protirómský rasizmus: Diskutovalo sa o problémoch súvisiacich s diskrimináciou a

rasizmom voči rómskej komunite, identifikovali sa spôsoby, ako zlepšiť vzťahy medzi komunitami a podporiť inklúziu a rovnosť.

Do procesu spracovania a pripomienkovania RPO boli zahrnutí všetci relevantní partneri aktívni v obci. Táto spolupráca zabezpečila, že dokument reflektuje potreby a záujmy širokého spektra spoločenských a ekonomických subjektov.

Zoznam členov fókusovej skupiny

Členovia fókusových skupín zahŕňali zástupcov podľa oblastí záujmov, aby sa dosiahla čo najväčšia diverzita názorov a skúseností. Medzi členov patrili:

Tabuľka č.5 Zoznam členov fókusových skupín

Poradové číslo	Titul, meno a priezvisko	Oblasť záujmu, pozícia
1	Ing. Mária Augustínová	Starostka obce Hrušov
2	Eliška Halajová	zástupca rodičov- administratívna pracovníčka
3	Ján Fašang	zástupca samosprávy- inštruktor autoškoly
4	PhDr. Erika Kušická	zástupca AOZ- manažérka
5	Jozef Mihálik	zástupca podnikateľského prostredia – SZČO
6	Peter Augustín	zástupca DHZ- technický údržbár
7	Mgr. Anna Brlošová	zástupca školy- zástupca riaditeľa MŠ
8	Ján Fašang	zástupca MVO- pracovník soc. rehabilitácie
9	Mgr. Monika Burisová	zástupca NP RT - RPP
10	Stano Buček	zástupca Rómov- pomocný pracovník
11	Veronika Benčíková	zástupca AOZ- Koordinátorka AOZ
12	Mária Mištová	zástupca seniorov- dôchodkyňa
13	Mgr. Rudolf Santoris	zástupca poslancov OcÚ- učiteľ ZŠ
14	Patrik Petrovkin	zástupca mládeže- SZČO
15	Mgr. Peter Výchlopeň	zástupca cirkví - kňaz

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

Zapojením širokého spektra aktérov sa dosiahlo, že RPO je výsledkom participatívneho procesu, ktorý zohľadňuje rôznorodé potreby a ciele celej komunity. Týmto spôsobom sa zabezpečila vyššia akceptácia a podpora dokumentu zo strany verejnosti a socioekonomických partnerov.

3. ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Analýza súčasného stavu

Tabuľka č. 6: Oblasť zamestnanosť

Zamestnanosť	Celkový počet Obyvateľov	Ekonomicky aktívnych obyvateľov	OSZČ	s.r.o	nezamestnaných	veková kategória najviac ohrozená nezamestnanosťou
Celkový počet	816	331	72	7	26	od 40 – 55 r
Nerómovia	672	293	70	7	19	od 40 – 55 r
Rómovia	144	38	2	0	7	od 40 – 55 r

Zdroj: databáza Transparex, SODB 2021, vlastné spracovanie k 01.02.2024

Podľa dostupných údajov v rámci sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021 je v obci 331 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Pokiaľ ide o vzdelanostnú úroveň, so základným vzdelaním je 215 obyvateľov, so stredoškolským vzdelaním je 337 obyvateľov a s vysokoškolským vzdelaním je 117 obyvateľov.

Počet nezamestnaných v obci je 26, z toho je 19 Nerómov a 7 Rómov, najviac ohrozená je veková kategória od 40 – 55 rokov.

Podľa údajov z databázy Transparex je v obci registrovaných 72 SZČO, z toho sú 2 Rómovia a 7 s.r.o.

Tabuľka č. 7: Oblasť vzdelávania

Vzdelávanie	MŠ v obci	1. stupeň ZŠ v obci	2. stupeň ZŠ mimo obce	SOŠ bez maturity	Stredná s maturitou	Vyššie odborné vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie
Celkový počet	34	51	63	193	144	42	75
Nerómovia	27	32	46	178	143	42	75
Rómovia	7	19	17	15	1	0	0

Zdroj: SODB 2021, vlastné spracovanie k 01.02.2024

V peknom, tichom areáli medzi rodinnými domami sa nachádza 1. stupeň integrovanej základnej školy (ZŠ) s materskou školou (MŠ). V objekte školy je ihrisko, parkovisko, hojdačky a preliezky. ZŠ s MŠ navštevuje v roku 2023/2024 spolu 148 detí. ZŠ navštevuje 114 detí, z toho je 36 Rómov a 78 Nerómov. MŠ navštevuje 34 detí, z toho je 27 nerómov a 7 detí rómskeho pôvodu. V obci funguje ŠKD s počtom detí 39.

Tabuľka č. 8.: Oblasť bývania

Bývanie	Celkový počet rodinných domov	Celkový počet bytových domov	Plánované územie na výstavbu	Nelegálne stavby
Celkový počet	222	3	2	26
Nerómovia	217	3	1	0
Rómovia	5	0	1	26

Zdroj: vlastné spracovanie k 01.02.2024

Obyvatelia obce bývajú v rodinných domoch, ktorých počet je 222, z toho je 5 rómskych domov. V obci sa nachádzajú 3 bytovky s 17 bytmi. V obci sa nachádza aj 26 nelegálnych stavieb, nakoľko pozemky pod rodinnými domami nie sú vysporiadané.

1. fókusová skupina (7. Marca 2024):

Diskutovalo sa o silných stránkach obce, ako napríklad kvalitná infraštruktúra, aktívna komunita a dostupnosť verejných služieb.

Analyzovali sa slabé stránky, ktoré zahŕňali nedostatok finančných prostriedkov,

potrebu zlepšenia sociálnych služieb a obmedzené možnosti pre mladých ľudí.

Identifikovali sa príležitosti na rozvoj, ako napríklad potenciál pre turistiku, možnosti využitia grantových programov a spolupráca s okolitými obcami.

Preberali sa aj ohrozenia, medzi ktoré patrí napríklad demografické starnutie, znižovanie populácie a environmentálne výzvy.

Prezentovali sa ciele a vízie obce na nasledujúcich šesť rokov, ktoré budú zapracované do strategického dokumentu. Tieto ciele zahŕňajú zlepšenie kvality života obyvateľov, podporu miestneho podnikania a ochranu životného prostredia.

SWOT ANALÝZA OBLASŤ ZAMESTNANIA A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
Funkčná predajňa zmiešaného tovaru, Fungujúce pohostinstvo, Fungujúce podnikateľské prevádzky, Coop jednota, pohostinstvo, potraviny pneuservis , údržba motorových vozidiel, sččo v obci, textilná a odevná výroba, ubytovacie služby, roľnícke družstvo, výroba drevených komponentov, Blízkosť strediskovej obce Vinica, Vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku, Dostatok pracovnej sily, Ochota cestovať za prácou, Záujem o rekvalifikačné kurzy / vzv, sbs, šička/ Včelárstvo, Spolky, kluby, združenia, Slávnosť: Hontianska paráda	Málo pracovných príležitostí v obci a okolí, Málo väčších zamestnávateľov v regióne, Nízke platové ohodnotenie voči štátnym sociálnym dávkam, 40 r.- 55 r. -najvyššia miera nezamestnanosti, Nízky záujem o dokončenie vzdelania, Neochota vycestovať za prácou u mladých ľudí, Nízka vzdelanostná úroveň, neukončená SŠ, neumiestniteľnosť na trhu práce, pasivita, ľahostajnosť, Chýbajúca prax a pracovné skúsenosti, Slabá príprava pre trh práce, práca na čierno, nelegálna práca, Chýbajúce financie na cestovanie za prácou, Zlé autobusové spoje
príležitosti	ohrozenia
Cez turizmus a rozvoj vidieka vytvorenie nových pracovných miest, Príchod investora vytvárajúceho pracovné miesta do blízkych miest, Legislatíva umožňujúca rozvoj lokálneho podnikania a zamestnanosti, Možnosti vytvorenia pracovných príležitostí cez projekty z ÚPSVaR VK, Sociálny podnik, Národný projekt rozvojové tímy I., Zdravé regióny, Rekvalifikácia, Motivačné práce, Možnosť prepravného prostriedku do obci, Vylepšiť autobusové spoje, Výbudovanie wellness centra	Geograficky znevýhodnené miesto, Legislatíva, ktorá sťažuje podnikanie veľkých podnikov i SZČO, Daňová a odvodová politika zaťažujúca podnikateľský sektor, Ohrozujúca konkurencia, Nedostatočný zákon o verejnom obstarávaní, Celková negatívna ekonomická situácia v regióne, Diskriminácia na trhu práce - pôvod, udržateľnosť zamestnávania lacnej pracovnej sily v blízkych fabrikách, Zvyšujúca inflácia, Výška zárobku

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

Oblasť zamestnania

Dňa 21. marca 2024 sa v obci konalo 2. fókusové stretnutie, ktorého sa zúčastnili členovia rôznych záujmových skupín. Témou diskusie bola problematika zamestnanosti v našej obci. Výsledkom tejto diskusie bola SWOT analýza, ktorá identifikovala silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia v oblasti zamestnanosti. Diskutovalo sa o oblasti zamestnania, pričom sa analyzovali aktuálne pracovné príležitosti v obci, potreby miestneho pracovného trhu a možnosti na prilákanie nových zamestnávateľov. Osobitná pozornosť sa venovala otázkam protirómskeho rasizmu, kde sa diskutovalo o aktuálnych problémoch a hľadali sa riešenia na zlepšenie situácie.

SWOT ANALÝZA OBLASŤ VZDELÁVANIA A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
Integrovaná ZŠ 1.stupeň, MŠ , Dostatočná kapacita MŠ, školský klub, Školská jedáleň detské ihrisko v areáli školy, Pôsobnosť pedagogického asistenta a špeciálneho pedagóga, Základná umelecká škola Podpora zo strany obce Vybavený klub mládeže, klub dôchodcov, knižnica Dostatok obyvateľov so stredoškolským vzdelaním, Fungujúca mimoškolská činnosť v ZŠ, Rastie vzdelanostná úroveň obyvateľov, Dostatok kultúrnych a spoločenských podujatí, Funkčný cirkevný zbor, V obci žijú pedagógovia, Možnosť stravovania seniorov a odkázaných v ZŠ, Národný projekt rozvojové tímy I., Zdravé Regióny, Súbory, spolky, hudobné skupiny Kultúrne podujatia – Hontianska paráda, MDD, Stretnutie generácií, Traktor paráda, Mikuláš, Štefanské popoludnie a zábava, Folklórny ples, Stolnotenisový turnaj, Trojkráľový minifutbal, Veľkonočné popoludnie a zábava, Stavanie mája, Pochoď vďaky Dobrá spolupráca so zriaďovateľom, Dostatok kvalifikovaných učiteľov, Realizácia náboženskej výchovy, Existencia futbalového ihriska, multifunkčného ihriska Záujem mládeže o športové aktivity,	Úbytok detí v ZŠ, Vzdialenosť od miest a stredných škôl Nízka vzdelanostná úroveň u Rómov, Nízka vzdelanostná úroveň- neukončená SŠ, Nízky záujem o dokončenie vzdelania, Absencia posilňovne, Nezáujem rodičov o dianie v škole, Absencia doučovania, Chýbajúce autobusové spoje, Udržateľnosť študentov na SŠ, Absencia priestorov k tráveniu voľného času, Slabá spolupráca rómskych rodičov so ZŠ, Chýbajú pedagogickí asistenti Rómovia v MŠ a ZŠ, Vzťahy medzi majoritou a minoritou nie sú bezproblémové, Časť rómskych detí nemá záujem o vzdelanie, Zachovávanie rómskych tradícií Časť rodín na osade nemá dostatočnú hygienickú úroveň,
Príležitosti	Ohrozenia
Legislatívna i finančná podpora nových foriem sociálnych služieb pre jednotlivé cieľové skupiny, Získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov, dotácií, ŠR, Pozitívny vzor- práca so žiakmi- besedy, prednášky Príprava detí do MŠ a ZŠ prostredníctvom NP RTI. Práca s problémovými rodinami, Potrebná modernizácia školských pomôcok,	Časté a nekoncepčné legislatívne zmeny – zák. o soc. službách a i., Odchod mladých z regiónu, Klesajúca demografická krivka, Dôsledky zmeny klímy – prinášajúce nové ohrozenia, Vznik sociálno-patologických javov, Vysoká miera inflácie, Nízka počítačová a finančná gramotnosť,

Stretnutia rodín s predstaviteľom cirkvi, Záujem -mládeže o SŠ / 9. Ročník Školský /obecný autobus Vylepšenie životných podmienok (svojpomocné domy, sociálne byty)	Zhoršenie a rozpad medziľudských, susedských a rodinných vzťahov, Vznik chorôb (depresia, úzkosť, vysoký tlak..), Záškoláctvo, Nestále legislatívne prostredie, Stúpajúci počet výchovných problémov, Nedostatok profesionálnych učiteľov
--	---

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

Oblasť vzdelávania

Dňa 05. apríla 2024 sa uskutočnilo stretnutie 3. fókusovej skupiny, na ktorom sa diskutovalo o oblasti vzdelávania v našej obci. Všetky navrhnuté postrehy boli zapracované do swot analýzy. Na stretnutí sa zúčastnili členovia fókusovej skupiny, ktorí identifikovali silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia vzdelávacieho systému. Na stretnutí sa venovala pozornosť všetkým týmto aspektom. Diskutovalo sa možnostiach na zlepšenie kvality vzdelávania v miestnych školách, o podpore mimoškolských aktivít a kultúrnych podujatí, o nedostatku priestorov na trávení voľného času detí a mládeže. Identifikovali sa potreby a príležitosti pre rozvoj a modernizáciu vzdelávacieho systému, udržateľnosť žiakov na školách – mentoring a iné. V závere členovia fókusovej skupiny navrhli niekoľko opatrení na zlepšenie aktuálnej situácie a zvýšenie kvality vzdelávania v obci.

SWOT ANALÝZA OBLASŤ BÝVANIA A PROTIRÓMSKY RASIZMUS

Silné stránky	Slabé stránky
Spoločenstvo vlastníkov -3, 12 bytov, Rodinné domy – 227, Podpora zo strany obce Pošta Vybudované telekomunikačné siete, Vybudované elektrické rozvody, Verejné osvetlenie, Verejný rozhlas, Dostupnosť internetu, Zrekonštruovaný kultúrny dom a obecný úrad, Kostol, fara, amfiteáter, dom smútku, Klub mládeže, Klub dôchodcov, Denný stacionár Odvoz a likvidácia TKO podľa platnej legislatívy, Vykurovanie peletami a tuhým palivom, Separácia odpadu v obci, Odstraňovanie čiernych skládok intravilán a extravilán obce, Blízkosť obce Vinica, kde je zdravotnícke zariadenie, lekáreň a nákupné možnosti Dobrovoľnícka činnosť v spolupráci s Červeným krížom Pekné a čisté prírodné prostredie obce a okolia, Blízkosť okresného mesta VK a miest Šahy a Krupina	Nelegálne stavby v osade (8), Členitosť a svahovitosť pozemkov v obci, Slabé, nepostačujúce autobusové spojenia, Absencia bývania pre mladých, Nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom, Nedostupnosť stavebných pozemkov, Starnutie populácie, Viacgeneračné bývanie, Náročnosť bývania na lazoch z pohľadu prístupových ciest (zima, jar) Nízky rozpočet obce, Nedostatočná platobná disciplína voči obci - tko, dane, Chýbajúca kanalizácia, Chýbajúce chodníky v obci, Chýbajúce osvetlenie v osídlení rómov, Chýbajúce dopravné značenie v obci Chýbajúca infraštruktúra Absencia čističky odpadových vôd (ČOV) Nízka uvedomelosť ohľadom separácie a recyklácie odpadu, Potulujúce sa psy v obci, Absencia zdravotníckeho zariadenia, ambulancie všeobecného lekára a stomatóloga
Príležitosti	Ohrozenia
Externá finančná podpora,	Odliv mladej generácie

<p>Partnerstvo – spolupráca s mimovládnyimi organizáciami v oblasti životného prostredia, Spoločné riešenia problémových oblastí na úrovni mikroregiónu, Možnosť získania a čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ a grantov, Priestor pre realizáciu aktivít RT pre obyvateľov obce, Výstavba svojpomocných domov v spolupráci s DOMov, n.o. Možnosti vytvorenia pracovných príležitostí cez projekty z ÚPSVaR, Rekonštrukcia verejnej budovy pre následné využitie v oblasti cestovného ruchu, kultúry a vzdelávania, Výstavba bytov nižšieho štandardu, Rozšírenie verejného vodovodu a kanalizácie cez ÚSVRK SR, Výbudovanie čističky odpadových vôd, Výstavba príjazdovej cesty v osídlení, kde žijú rómovia, Možnosť vysporiadania pozemkov, Osveta v oblasti separácie odpadu recyklácie prostredníctvom NP RT I., Podpora aktivít z externých zdrojov EŠIF, Príchod strategického investora pre riešenie niektorej z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, Inovácie (finančne dostupné) v oblasti informačných technológií Zariadenie pre seniorov</p>	<p>Geograficky znevýhodnené miesto Vznik sociálno-patologických javov, Neochota vycestovať za prácou u Rómov Absencia mladých k osamostatneniu sa – bývanie, Drobná kriminalita, Vysoká miera inflácie v krajine, Nízke ekologické povedomie obyvateľov, Sociálna izolácia seniorov Devastácia životného prostredia, Nedostatok financií, Legislatíva zaťažujúca obce, Legislatíva benevolentná voči znečisťovateľom životného prostredia, Zmena klimatických podmienok spolu s dôsledkami, Nezdravý životný štýl.</p>
---	--

Zdroj: vlastné spracovanie r. 2024

Oblasť bývania

Dňa 12. apríla 2024 sa konalo stretnutie 4. fókusovej skupiny, na ktorom sa diskutovalo o otázkach bývania a protirómskeho rasizmu, technickej infraštruktúry a životného prostredia v našej obci. Členovia fókusovej skupiny identifikovali silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia v týchto oblastiach. Diskutovalo sa o aktuálnych problémoch týkajúcich sa dostupnosti a kvality bývania v obci. Analyzovali sa možnosti na zlepšenie bytovej situácie, vrátane výstavby nových bytov a výstavby chodníkov a cestnej komunikácie, výstavby verejného vodovodu a kanalizácie ako aj vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom. Identifikovali sa potreby pre sociálne bývanie a možnosti pre získanie finančných prostriedkov na podporu týchto projektov. Tieto informácie boli zhromaždené počas diskusie a budú slúžiť ako základ pre ďalšie kroky a opatrenia na zlepšenie podmienok v obci. Každé z týchto stretnutí prinieslo hodnotné poznatky a návrhy, ktoré budú zapracované do strategického dokumentu obce. Tým sa zabezpečí, že budúce plány a projekty budú reflektovať potreby obyvateľov obce.

4. STRATEGICKÁ ČASŤ – VÍZIA, CIELE A PRIORITY

Po analyzovaní územia je na rade tvorba vízií, tzn. popis ideálneho výsledného stavu rozvoja obce. Vízia je najvšeobecnejšia definícia rozvoja obce a je podkladom pre stanovenie špecifických cieľov a následne priorít.

VÍZIA obce Hrušov v roku 2030

„Obec Hrušov je jedinečná.“

Infraštruktúrne je vybavená, všetci ľudia žijúci v obci sú spokojní s bývaním, majú dostatok dobre platenej práce a sú spokojní aj s trávením voľného času. Turisti obec pravidelne navštevujú a aktívne využívajú jej danosti a služby.“

Tabuľka č.9.: Vízia obce

Vízia obce Hrušov			
Prioritná oblasť	Zamestnanie	Vzdelávanie	Infraštruktúra, bývanie
Hlavné ciele	1.Príchod investora vytvárajúceho pracovné miesta v okrese, kraji 2. Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu	2. Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb a dostupnosť kvalitného vzdelávania v obci	3. Zabezpečiť dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry v obci
Špecifické ciele	1.1 Záujem samosprávy zapájať sa do vytvárania pracovných príležitostí cez ÚPSVaR VK	2.1. Vytvorenie priestorov pre rozvoj športových a voľnočasových aktivít	3.1.Výstavba verejného vodovodu a kanalizácie a rozšírenie verejného vodovodu
	2.1. Obnova historických budov, technických pamiatok a ich následné prevádzkovanie	2.3. Rozvoj tradícií kultúry a spájanie rozmanitosti kultúr	3.2. Svojpomocná výstavba rodinných domov pre sociálne znevýhodnených občanov 3.3. Rekonštrukcia verejného osvetlenia

			3.4. Rekonštrukcia existujúcich miestnych komunikácií a chodníkov
			3.5. Výstavba novej komunikácie v lokalite výstavby svojpomocných rodinných domov
		2.4. Zvýšenie počtu žiakov, zavádzanie nových metód vzdelávania	3.6. Vysporiadanie pozemkov v obci

5. PROGRAMOVÁ ČASŤ – OPATRENIA A PLÁNOVANÉ PROJEKTY

Programová časť RPO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politiky na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít obce vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja na roky 2024-2030.

Prierezové opatrenia

Zabezpečenie participatívneho procesu pri tvorbe a implementácii rozvojového plánu, kde sa zohľadní hlas rómskych občanov. Poskytovanie poradenských a sociálnych služieb na podporu integrácie a sociálneho začleňovania rómskych rodín. Spolupráca s mimovládnyimi organizáciami, medzinárodnými inštitúciami a inými aktérmi na zdieľanie osvedčených postupov a zdrojov.

Implementácia týchto opatrení by mohla viesť k zlepšeniu životných podmienok a posilneniu sociálneho zahrňovania v obciach, kde žijú Rómovia aj Nerómovia. Je dôležité mať na pamäti, že tento proces bude vyžadovať dlhodobú a trvalú angažovanosť od všetkých zainteresovaných strán.

Tabuľka č.10.: Prioritné oblasti a opatrenia

Prioritné oblasti a opatrenia		
PO O1	PO O2	PO O3
Prioritná oblasť 1 ZAMESTNANOSŤ	Prioritná oblasť 2 VZDELÁVANIE	Prioritná oblasť 3 BÝVANIE A INFRAŠTRUKTÚRA
Opatrenia 1.1 Legislatíva umožňujúca rozvoj lokálneho podnikania a zamestnanosti	Opatrenie 2.1 Zlepšenie dostupnosti vzdelávania pre všetky deti z obce	Opatrenie 3.1 Investície do infraštruktúry obce (miestne komunikácie a chodníky, historické budovy)
Opatrenia 1.2 Zaangažovanosť samosprávy do projektov zameraných na pomáhajúce profesie	Opatrenie 2.2 Vybudovanie oddychových zón pre deti a mládež	Opatrenie 3.2 Čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ a grantov
Opatrenia 1.3 Podpora tradičných remesiel	Opatrenie 2.3 Zvýšenie počtu žiakov, zavádzanie nových metód vzdelávania	Opatrenie 3.3 Výstavba verejného vodovodu a kanalizácie
Opatrenia 1.4 Projektový manažment	Opatrenie 2.4 Získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov, dotácií	Opatrenie 3.4 Výstavba zón pre individuálnu bytovú výstavbu
Opatrenia 1.5 Vstup zahraničných investorov	Opatrenie 2.5 Práca s problémovými rodinami	Opatrenie 3.5 Vybudovanie čističky odpadových vôd
Opatrenia 1.6 Podpora podnikateľského prostredia		Opatrenie 3.6 Vysporiadanie pozemkov v obci
		Opatrenie 3.7 Osveta v oblasti separácie a recyklácie odpadu

Zdroj: vlastné spracovanie

Plánované projekty na roky 2024 – 2030

Tabuľka č. 11.: Projekty obce

A) OBLASŤ VZDELÁVANIA	Zdroj financovania
A.1. Výstavba detského ihriska	ŠR SR
A.2. Asistenti v ZŠ	EŠ IF
A.3 Zriadenie a vybavenie posilňovne	ŠR SR/vlastné zdroje
B) OBLASŤ BÝVANIA	
B.1 Rozšírenie verejného vodovodu v obci	EŠ IF
B.2 Vypracovanie projektovej dokumentácia na kanalizáciu	EŠ IF

B.3. Chodníky – výstavba a rekonštrukcia	EŠ IF
B.4. Vybudovanie kamerového systému	EŠ IF
B.5. Rekonštrukcie miestnych komunikácií	EŠ IF
B.6. Výstavba novej komunikácie	EŠ IF
B.7. Obnova historických budov	EŠ IF/ vlastné zdroje
B.8. Úprava verejného priestranstva	EŠ IF
B.9. Rekonštrukcia ubytovacieho zariadenia pre rozvoj cestovného ruchu	EŠ IF/ POO
B.10. Rozšírenie verejného osvetlenia v lokalite výstavby rodinných domov	EŠ IF/ŠR SR
B.11. Vodozádržné opatrenia v extraviláne obce	EŠ IF
B.12. Vybudovanie kanalizácie v obci	EŠ IF
C) OBLASŤ ZAMESTNANOSTI	EŠ IF
C.1. Služby v sociálnej oblasti	ŠR SR/vlastné zdroje
C.2. Národný projekt Rozvojové tímy I.	EŠ IF
C.3. Služby spojené s cestovným ruchom	EŠ IF/ŠR SR/vlastné zdroje

Zdroj: PRO 2024-2030

6. REALIZAČNÁ ČASŤ

6.1. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie RPO

POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCIÍ RPO

Partnermi realizácie jednotlivých aktivít RPO sú subjekty:

- verejnej správy – materská škola, základná škola, relevantné inštitúcie pre jednotlivé oblasti rozvoja obce (ÚPSVaR, Okresný úrad – odbor starostlivosti o ŽP, Spoločný stavebný úrad),
- spolupracujúce firmy a spoločnosti, s ktorými má obec zmluvu (na základe VO alebo priamym zadaním),
- vlastníci hnutel'ného a nehnuteľného majetku na území obce,

- spolupracujúce záujmové skupiny, občianske združenia, neziskové organizácie (napr. MAS) so sídlom alebo prevádzkou v obci, s činnosťou, ktorú vykonávajú na území obce,
- donori a poskytovatelia grantov, dotácií, darov.

Úlohy uvedených partnerov vychádzajú z príslušnej legislatívy, uzatvorených zmlúv i dohodnutých záväzkov v rámci jednotlivých aktivít RPO.

POPIS POSTUPOV ORGANIZAČNÉHO A INŠTITUCIONÁLNEHO ZABEZPEČENIA REALIZÁCIE

Realizácia Rozvojového plánu obce začína po vypracovaní a schválení tohto dokumentu obecným/ mestským zastupiteľstvom. Realizáciu zabezpečuje samospráva po celú dobu platnosti dokumentu v súčinnosti s ÚSVRK SR a rozvojovým tímom.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. schvaľuje celý dokument Rozvojového plánu obce,
2. každoročne schvaľuje vyhodnotenie plnenia RPO,
3. schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce,
4. schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy,
5. rozhoduje o zmenách a aktualizácii RPO v spolupráci s ÚSVRK SR.
6. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Starosta

Starosta vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. podpisuje uznesenie o schválení (i o aktualizácii) RPO,
2. riadi proces realizácie RPO,
3. vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné),
4. spolupracuje s externými subjektami,

5. zabezpečuje činnosti na úrovni jednotlivých projektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania,
6. komunikuje s partnermi RPO, ktorými sú na národnej úrovni ÚSVRK SR, krajskej VÚC a miestnej úrovni predovšetkým vzdelávacie inštitúcie, spolky, aktivisti a na regionálnej úrovni relevantné inštitúcie,
7. vykonáva iné činnosti (ak je to potrebné/relevantné).

Obecný úrad

Obecný úrad vykonáva v súvislosti s RPO nasledovné činnosti:

1. zabezpečuje inštitucionálne a administratívne veci týkajúce sa plnenia RPO,
2. okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania RPO.

6.2. FINANČNÝ PLÁN

INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN NA CELÚ REALIZÁCIU RPO

Ide o vlastné spracovanie na základe komunikácie s vedením obce.

Tabuľka č. 12.: Finančný plán realizácie RPO

A) OBLASŤ VZDELÁVANIA a PRR	
A1) Podporiť rozvoj komunitného života obce v oblasti sociálnej, školstva, spoločenského života a športu pre obyvateľov obce/mesta	300 000,00 €
A2) Poskytnutie dodatočných podporných služieb pre rómskych študentov, vrátane jazykových kurzov a tútorov	10 000,00 €
B) OBLASŤ BÝVANIA a PRR	
B1) Podpora bývania zabezpečiť kompletnú a kvalitnú technickú a dopravnú infraštruktúru na území obce	9 385 000,00 €
B2) Zlepšiť stav životného prostredia v obci	50 000,00 €
C) OBLASŤ ZAMESTNANOSTI A ZAMESTNATEĽNOSTI a PRR	
C1) Cestovný ruch- služby	550 000,00 €

C2) Zabezpečenie pomáhajúcich profesií počas celého obdobia NP RT I.	1 358 448,00€
C3) Zabezpečenie pomáhajúcich profesií počas celého obdobia Opatrovateľská služba a Denný stacionár	520 000,00 €
SPOLU	12 173 448,00 €

7 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

RPO Hrušov je živým dokumentom. Jeho realizácia bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Hrušov, organizáciami zriadenými a založenými obcou, zaangažovanými aktérmi aktívnymi v obci resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Monitorovanie plnenia RPO Hrušov bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení. Na základe výstupov monitorovania a hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov, opatrení a pod.

Monitorovanie a hodnotenie súvisí aj s analýzou a riadením rizík a komunikáciou s verejnosťou ako „pravidelný odpočet“ a prezentácia dosiahnutých výsledkov. Monitoring umožňuje RPO vhodne aktualizovať (časovo a vecne), či uplatniť iný prístup a vychádza z Plánu hodnotenia a monitorovania.

Je dôležité uistiť sa, že vybrané aktivity a projekty skutočne prispievajú k riešeniu identifikovaných problémov a dosiahnutiu strategických cieľov.

Monitorovanie sa realizuje priebežne počas celého trvania platnosti RPO na úrovni plnenia jednotlivých aktivít v spolupráci s ÚSVRK sa aktualizuje v spolupráci RT/RK/OGA/CT.

Výstupom monitorovacieho procesu je súhrnná správa za každý uplynulý kalendárny rok stále k 31.5. nasledujúceho roka za predchádzajúci rok, ktorú schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení aktivít, čo môže byť východiskom pre zmenu prípadného negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie nových či pozmenených opatrení.

Hodnotenie sa realizuje na úrovni celého RPO. Výstupy hodnotenia sú súčasťou súhrnnej správy, ktorú vypracováva rozvojový tím obce a predkladá vedeniu obce.

8 ZÁVER

Rozvojový plán obce je súhrnným a dôležitým dokumentom, ktorý určuje smerovanie a priority rozvoja obce v nasledujúcom období. Po dôkladnom mapovaní obce a analýze zistených skutočností v oblasti vzdelania, zamestnanosti a bývania sa formulovali kľúčové ciele a opatrenia, ktoré si kladú za cieľ skvalitnenie života obyvateľov obce v nasledujúcom období.

Na spracovaní RPO bola nevyhnutná účasť verejnosti, aby požiadavky zahrnuté v tomto dokumente predstavovali čo najväčší záber potrieb, názorov a pripomienok všetkých obyvateľov obce. Aj preto sa na identifikáciu problémov v obci konalo komunitné fórum a štyri fokusové skupiny, kde sa po prvom, úvodnom stretnutí postupne rozoberali témy vzdelania, zamestnanosti, bývania a protirómskeho rasizmu. Výsledkom týchto stretnutí bolo vypracovanie swot analýz za každú spomínanú oblasť s jej silnými a slabými stránkami, príležitosťami a ohrozeniami. Po dôkladnej analýze súčasného stavu sa prešlo k vytýčeniu najdôležitejších cieľov a priorít v obci vo vyššie spomínaných oblastiach záujmu a k sformulovaniu vízie obce Hrušov pre rok 2030. V programovej časti dokumentu, koncepcne a chronologicky nadväzujúcej na strategickú časť, došlo k zostaveniu najdôležitejších opatrení a projektov, ktoré majú za cieľ zabezpečiť realizáciu programu rozvoja obce. Realizačná časť projektu zahŕňa jeho inštitucionálne a organizačné zabezpečenie potrebné pre úspešné naplnenie cieľov RPO s podrobným popisom činností jednotlivých zložiek samosprávy obce Hrušov. Dôležitou a nevyhnutnou súčasťou RPO je aj finančný plán, ktorý predstavuje investície a výdavky potrebné na podporu a rozvoj sledovaných oblastí.

Je nevyhnutné uviesť, že realizácia RPO bude priebežne monitorovaná a hodnotená počas celého obdobia trvania jeho platnosti, aby sa tak zaistila a preverila účinnosť jednotlivých opatrení vedúcich k dosiahnutiu vytýčených cieľov.

Veríme, že RPO bude odrazovým mostíkom pre budúci rast a prosperitu obce Hrušov a výraznou mierou prispeje k naplneniu cieľov a vízií, zahrnutých v jeho obsahu. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na jeho tvorbe, ako aj na jeho budúcej realizácii v súčinnosti samosprávy obce, ÚSVRK SR a CR.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

3D - Princípy desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie. Pre viac informácií ohľadom dodržiavania princípov 3D navštívte web alebo kontaktujte ÚSVRK.

ARS 2013 - Atlas rómskych komunít 2013

ARK 2019 - Atlas rómskych komunít 2019 alebo neskoršie aktualizácie (najbližšia plánovaná v roku 2024)

EÚ - Európska únia

EŠIF - Európskych štrukturálnych a investičných fondov

MOaPS - Miestne občianske a preventívne služby

MŠVVaŠ - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

MRK - Marginalizované rómske komunity

MŠ - Materská škola

MVO - Mimovládne organizácie

MZ - Ministerstvo zdravotníctva

NP POP3 - Národný projekt Podpora pomáhajúcich profesií 3

NP PVP - Národný projekt podpora vysporiadania právnych vzťahov k pozemkom v obciach

s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

PRO/PHRSR - Program rozvoja obce/Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

P SK - Program Slovensko

POO - Plán obnovy a odolnosti SR

SODB - Sčítanie obyvateľov, domov a bytov

Stratégia 2030 Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030

RPO – Rozvojový plán obce

ÚPSVaR - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

ÚSVRK - Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity

ZR - Zdravé regióny

ZŠ - Základná škola

SOŠ – Stredná odborná škola

Zoznam použitej literatúry a zdroje

MDVRR (2015): Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, Február 2015, 62 s.

Program rozvoja obce Hrušov na roky 2015 - 2024

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030

SODB 2021 - Sčítanie obyvateľov, domov a bytov k 2021

Stratégia 2030 Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030

"Quo vadis, Romale?" -analyticko-strategický dokument o rómskych komunitách na území PSK

Zdroje:

Internetové stránky:

<https://www.hrusov.sk/>,

<https://www.romovia.vlada.gov.sk/>

https://www.upsvr.gov.sk/vt.html?page_id=240936

<https://psk.sk/domov/samosprava/vyzvy-granty-a-dotacie/nove-programove-obdobie-2021-2027/phrsr-psk-2021-2030/>

Príloha č.2 Spracovatelia Rozvojového plánu obce Hrušov 2024 – 2030

Spracovatelia rozvojového plánu obce Hrušov		
p. č.	titul, meno a priezvisko, titul	Úloha, pozícia pri spracovaní dokumentu
1.	Bc. Anna Petrovkinová, Denisa Miháliková	spracovateľ mapovania
2.	Mgr. Terézia Vicianová, Bc. Anna Brlošová, Mgr. Ján Andrášik	spracovateľ mapovania
3.	Bc. Anna Petrovkinová, Mgr. Ján Andrášik	spracovateľ projektového portfólia
4.	Mgr. Monika Burisová	spracovateľ ostatných častí dokumentu
5.	Bc. Anna Brlošová	spracovateľ ostatných častí dokumentu
6.	Mgr. Monika Burisová	facilitátor
7.	Bc. Anna Petrovkinová	pomocný facilitátor
8.	Mgr. Ján Andrášik	spracovateľ ostatných častí dokumentu

Financovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

ÚRAD VLADY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Národný projekt Rozvojové tímy I, kód ITMS: 401406DNC5

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) v rámci Programu Slovensko 2021-2027

<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/sk>